

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Λαμία 03-07-2020

Αρ.Πρωτ.: 11122/129295

ΤΜΗΜΑ : Ποιοτικού & Φυτ/κού Ελέγχου
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : Ελ. Βενιζέλου 1
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ : 351 32 ΛΑΜΙΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ : Γ. Τζίγκα, Ι. Φράγκος
ΤΗΛ. : 22313-53172, 22313-53174
FAX : 22313-53172

ΠΡΟΣ: ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1^ο ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (Π.Ε) ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

1. Στόχοι

Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Φθιώτιδας και το Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Βόλου, στο πλαίσιο του Προγράμματος Γεωργικών Προειδοποιήσεων Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας της Βαμβακοκαλλιέργειας της Χώρας, ενημερώνουν τους βαμβακοκαλλιεργητές της Π.Ε. Φθιώτιδας για τις απαραίτητες ενέργειες αποτελεσματικής φυτοπροστασίας από την εμφάνιση των πρώτων χτενιών μέχρι την έναρξη της ανθοφορίας.

2. Διαπιστώσεις

2.1 Την εποχή αυτή τα βαμβακόφυτα στις πρώιμες καλλιέργειες βρίσκονται στο στάδιο του σχηματισμού των χτενιών, ενώ οι όψιμες βρίσκονται στο στάδιο των 6-8 μόνιμων φύλλων.

2.2 Παρατηρήθηκαν πληθυσμοί εντόμων που προσβάλλουν τα νεαρά φυτάρια βαμβακιού όπως αφίδες, λύγκος, τετράνυχος, Ιασσίδες (Τζιτζικάκια) που προκαλούν συστροφές φύλλων, κατσάρωμα, φυλλόπτωση, σχισίματα, κλπ.

2.3 Οι συλλήψεις των ακμαίων του **πράσινου σκουληκιού** στο δίκτυο φερομονικών παγίδων ήταν αρκετά υψηλές σε ορισμένες περιοχές όπως: Ανθήλη (τοποθ. Αγ. Αθανάσιος), Μοσχοχώρι (τοποθ. Κολλιτσίδα), Κάτω Καλύβια Λαμίας (τοπ. Σουλάκι), Κομποτάδες (τοπ. Αγ. Βασίλειος) και Κάτω Τιθορέα (τοπ. Παλιόμαρκος).

3. Συστάσεις – καλλιεργητικές πρακτικές

Στο στάδιο αυτό της εμφάνισης των πρώτων χτενιών μέχρι την έναρξη της ανθοφορίας οι βαμβακοπαραγωγοί θα πρέπει:

3.1 Να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά την ισορροπία βλαστικών και καρποφόρων οργάνων των φυτών, την αποφυγή υπερβολικής και τρυφερής βλάστησης καθώς και του υπερβολικού ύψους φυτών σε όλη την καλλιεργητική περίοδο.

Αυτό επιτυγχάνεται με την ορθολογική χρήση των αζωτούχων λιπασμάτων, την χρήση της αναγκαίας και μόνο ποσότητας νερού κατά αρδευτική δόση και συχνότητα αρδεύσεων καθώς και τη χρήση ρυθμιστών ανάπτυξης των φυτών στις περιπτώσεις που οι βαμβακοφυτείες από καλλιεργητικές αστοχίες και καιρικές συνθήκες αναπτύσσουν υπερβολική βλάστηση, προκειμένου τα φυτά να μην είναι ελκυστικά για την ανάπτυξη επιβλαβών οργανισμών κυρίως του πράσινου σκουληκιού και να επιτευχθεί η επιθυμητή πρωιμότητα των βαμβακοκαλλιεργειών.

3.2 Να αποφεύγεται η χημική επέμβαση, διότι αυτή την περίοδο εγκαθίστανται και αναπτύσσονται τα ωφέλιμα έντομα που παρασιτούν τους επιβλαβείς οργανισμούς(κυρίως πράσινο και ρόδινο σκουλήκι) του βαμβακιού.

3.3 Να παρακολουθούν 1-2 φορές την εβδομάδα κάθε βαμβακοχώραφο, προκειμένου να διαπιστώνουν τις πυκνότητες των πληθυσμών και τις ζημιές των εντόμων, ώστε να επεμβαίνουν όταν φτάσουν οι πληθυσμοί στα όρια επέμβασης όπως παρακάτω:

- 3.1.1 Αφίδες (Μελίγκρες):** Επεμβαίνουμε μόνο εάν οι πληθυσμοί παραμένουν υψηλοί για (7) ή περισσότερες ημέρες. Κατώτερο όριο επέμβασης είναι η ύπαρξη είκοσι πέντε (25) ατόμων κ.μ.ο. ανά φύλλο σε δείγμα 100 φύλλων.
- 3.1.2 Τετράνυχος:** Επεμβαίνουμε μόνο εάν προκαλείται φυλλόπτωση και οι πληθυσμοί είναι υψηλοί. Κατώτερο όριο επέμβασης είναι όταν στη δειγματοληψία εμφανίζεται τετράνυχος στο 30-50% κ.μ.ο. των φύλλων του δείγματος.
- 3.1.3 Ιασσίδες (Τζιτζικάκια):** Κατώτατο όριο επέμβασης τα τρία έως τέσσερα (3-4) άτομα νυμφών κ.μ.ο. ανά φύλλο σε δείγμα 50 ώριμων φύλλων από τη μέση της κόμης των φυτών και χαμηλότερα.
- 3.1.4 Λύγκος:** Μεταναστεύει στο βαμβάκι από άλλα φυτά, από καλλιέργειες κυρίως μηδικής, τεύτλων, τομάτας κ.λ.π καθώς και από ζιζάνια στις άκρες των χωραφιών και αγρούς σε αγρανάπταυση. Ο πληθυσμός του λύγκου μπορεί να εξαπλωθεί γρήγορα όταν μεταναστεύει στο βαμβάκι από:
α) Μηδική που συγκομίζεται.
β) Ζιζάνια που ξεραίνονται.
γ) Εκτάσεις με αυτοφυή βλάστηση που ξηραίνεται.
Κατώτερο όριο επέμβασης είναι τα **πέντε (5) ενήλικα άτομα λύγκου κ.μ.ο. ανά 100 φυτά**.
Μέτρα αντιμετώπισης: α) Κλιμάκωση της κοπής της μηδικής που γειτονεύει με το βαμβάκι, αφήνοντας άκοπες λωρίδες μηδικής στα σύνορα.
β) Να γίνεται ψεκασμός με εντομοκτόνο επαφής και στομάχου των ζιζανίων που γειτνιάζουν με την καλλιέργεια του βαμβακιού και πριν τα ζιζάνια ξεραθούν. Ακολούθως τα ζιζάνια θα πρέπει να κοπούν και καταστραφούν.
- 3.1.5 Πράσινο σκουλήκι:** Κατώτερο όριο επέμβασης είναι οι **6-8 νεαρές προνύμφες κ.μ.ο. ανά 100 φυτά** ή εναλλακτικά μία (1) νεαρή προνύμφη κ.μ.ο. στα φυτά ενός μέτρου επί της γραμμής. Οι προνύμφες πρέπει να είναι 1^{ου} και 2^{ου} σταδίου και μήκους μέχρι 1 εκατοστό).

4. Εφαρμογή ψεκασμών με Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα(Φ.Π)

4.1 Την περίοδο αυτή γενικά δεν συνιστάται καμία χημική επέμβαση.

4.2 Δεν συνιστώνται επεμβάσεις με φυτοπροστατευτικά στις βαμβακοφυτείες, χωρίς έλεγχο της πυκνότητας των εντομολογικών εχθρών και τη διαπίστωση των παραπάνω ορίων επέμβασης. Διότι άστοχοι και άκαιροι ψεκασμοί, αποβαίνουν σε βάρος της εξέλιξης της καλλιέργειας, της παραγωγικότητας και οικονομικότητας αυτής, του περιβάλλοντος και τελικώς της ανθρώπινης υγείας.

4.3 Για το **πράσινο σκουλήκι** ως **ορθή πρακτική θεωρείται, να αφήσουμε τη θανάτωση του πράσινου σκουληκιού στη βιολογική δραστηριότητα των φυσικών εχθρών του (ωφέλιμα έντομα), οι οποίοι θηρεύουν τα αυγά και τις προνύμφες του.**

- Οι όποιες μη σημαντικές ζημιές στα όργανα (χτένια, άνθη) στα πρώτα στάδια ανάπτυξης της καλλιέργειας, προλαβαίνουν να αντισταθμιστούν σταδιακά με τη δημιουργία νέων οργάνων.
- Συστήνεται στους παραγωγούς να παρακολουθούν επισταμένως κάθε 3-4 ημέρες την καλλιέργεια τους για τυχόν προσβολές από προνύμφες και να προβαίνουν σε ψεκασμό μόνο εάν διαπιστωθεί η παρουσία προνυμφών σε ποσοστό πάνω από το κατώτερο όριο επέμβασης.
- Για την προστασία των φυσικών εχθρών του πράσινου σκουληκιού, προτείνεται η χρήση εγκεκριμένων φυτοπροστατευτικών, τα οποία με τον τρόπο και το φάσμα δράσης τους, κατά την εφαρμογή στην βαμβακοκαλλιέργεια, είναι τα φιλικότερα προς τα ωφέλιμα έντομα αυτής, όπως εγκεκριμένα σκευάσματα του *Bacillus thuringiensis*, *Helicoverpa armigera* Nucleopolyhedrovirus (HearNPV), spinosad, diflubenzuron, emamectin benzoate, chlorantraniliprole, Spinetoram και όσα εγκριθούν μελλοντικά.

4.4 Οι βαμβακοπαραγωγοί οφείλουν να ενημερώνουν για κάθε επικείμενο ψεκασμό τους μελισσοκόμους ώστε να απομακρύνουν τα μέλισσα τους από την περιοχή του ψεκασμού. Πρέπει να αποφεύγονται οι ψεκασμοί με μελισσοτοξικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα και όπου κρίνεται αναγκαίο να γίνονται κατά τις ώρες που δεν δραστηριοποιούνται οι μέλισσες (κατά τις απογευματινές ώρες κυρίως μετά την δύση του ηλίου).

4.5 Οι βαμβακοπαραγωγοί είναι αποκλειστικά και μόνοι υπεύθυνοι για την επιλογή των επεμβάσεων, σχετικά με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, τον τρόπο και το χρόνο εφαρμογής τους στις συνθήκες της καλλιέργειάς τους, καθώς και για τους λοιπούς χειρισμούς, που συμβάλουν στις ποσοτικές και ποιοτικές αποδόσεις της καλλιέργειας.

4.6 Για περισσότερες πληροφορίες οι βαμβακοπαραγωγοί μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Υπηρεσίας μας στα τηλ. 22313-53172, 22313-53174, καθώς και στο Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Βόλου, στο τηλέφωνο 2421066525.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες εφαρμογής των φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την αναλογία χρήσης, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής και τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης.
- Σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του ν. 4036/2012(ΦΕΚ 8^Α) όποιος χρησιμοποιεί μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα υπόκειται σε διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.
- Τα εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα αναφέρονται στην ψηφιακή βάση δεδομένων του ΥΠ.Α.Α.& Τροφίμων (<http://www.minagric.gr/syspest/>) και από αυτά γίνεται η επιλογή προς χρήση.

**Με εντολή Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Φθιώτιδας
Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΙΖΟΣ
Βιολόγος - Ιχθυολόγος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

- ΠΡΟΣ:**
1. Περιφ/κό Κέντρο Προστασίας Φυτών,
Ποιοτικού & Φυτοϋγ/κού Ελέγχου Βόλου
Τμήμα προστασίας φυτών
Τορούτζια – Νικολαΐδη
383 34 Πεδίο Άρεως – ΒΟΛΟΣ (αποστολή με email)
 2. Δήμοι : Λαμιέων, Στυλίδας, Μακρακώμης, Δομοκού,
Λοκρών, Μώλου – Αγ. Κων/νου,
Αμφίκλειας – Ελάτειας.
(με την παράκληση να τοιχοκολληθεί στα Δημοτικά καταστήματα)
(αποστολή με email)-ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ
 3. Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής Π.Ε Φθιώτιδας
Τμήμα Φυτικής και Ζωϊκής παραγωγής κ.Αλεξίου Δ.
(αποστολή με email)-ΟΙΚΟΘΕΝ
 4. Γραφεία Αγροτικής Οικονομίας Π.Ε. Φθιώτιδας
(αποστολή με email)-ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ
 5. Α.Σ. Λαμίας, Στυλίδας, Αμφίκλειας, Ελάτειας, Αταλάντης
(αποστολή με email)- ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ
 6. Καταστήματα Εμπορίας Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων
Π.Ε Φθιώτιδας (αποστολή με email) – ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ
 7. Τοπικά Μέσα Ενημέρωσης
(αποστολή με email) – ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ

ΚΟΙΝ.: Α) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γενική Δ/ση Γεωργίας
Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
Τμήμα Προστασίας Φυτών
Λ. Συγγρού 150 – 176 71 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
(αποστολή με email)

- Β) 1. Γενικό Δ/ντή Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας
& Κτηνιατρικής κ. Στ. Τσελά (αποστολή με email)
2. Δ/ντή Αγρ/κής & Αλιευτικής Πολιτικής Περιφέρειας Στερεάς
Ελλάδας κ. Κ. Κούτρα (αποστολή με email)

ΕΔΡΕΣ ΤΟΥΣ